

KOLUMNI

HS 19.7.2016

ANNI LASSILA

Airbnb-asunto paljasti hauskan sattuman – vai oliko se sittenkään sattuma? Mitkä uskomattomat sattumat voivatkin todellisuudessa olla nettipalvelujen hienovaraisen ohjauksen tulosta?

SUMMERI surisee lupaavasti. Seison perheeni ja neljän matkalaukun kanssa barcelonalaisen jugendtalon alaovella. Perhonen pyrähtää vatsassa. On aina vähän jännittävää nähdä sokkona vuokraamansa asunto ja tällä kertaa vielä sen omistaja.

Oven avaava mies on ystävällinen, ja asuntokin on ihastuttava. Omistaja näyttää seinällä olevia valokuvia flamenco-esityksestä ja sanoo olevansa valokuvaaja. Hän kertoo joskus avustavansa myös erästä suomalaista sanomalehteä, Helsingin Sanomia.

”Ei voi olla totta”, sanon. Mikä ihmeellinen yhteensattuma. Nauramme epäuskoisesti. Miten voi olla mahdollista, että Airbnb-palvelun sadoista ellei tuhansista Barcelonan-asunnoista olen valinnut sen, jonka omistaa lähes työkaverini?

KERRON tarinaa myöhemmin tuttaville, kunnes eräs heistä katsoo minua hitaasti. ”Eihän se ollut sattumaa. Teillä on yhdistävä tekijä eli Helsingin Sanomat. Some kyllä löytää yhteyden.”

Onko se tosiaan mahdollista?

Ajatus tuntuu ahdistavalta. En suhtaudu erityisen vainoharhaisesti nettipalvelujen minusta keräämään tietoon. On esimerkiksi ihan hyödyllistä, että saan mainoksia kiinnostusteni mukaan. Mutta tämä on vähän liian henkilökohtaista.

Asia jää vaivaamaan. Valitsemani asunto oli ensimmäisten joukossa, joita Airbnb:n sivusto esitteli minulle. Osasiko järjestelmä todella yhdistää meidät vain sillä perusteella, että molempien nimi on näkynyt Helsingin Sanomissa?

VASTAUS on paljon yksinkertaisempi. Kun osaa etsiä, sivustolta löytää tiedon siitä, miten hakutulosten järjestys muodostuu. Yksi tekijä ovat majoittajan ja hakijan yhteiset Facebook-kaverit.

Lopun arvaankin. Facebookista näen, että majoittajallani on ystävänä muutama työkaverini. Niinpä tietysti. Ominaisuuden saa kytkettyä pois, minkä taidan tehdä. Vastedes myös luen huolellisemmin palvelujen yksityisyysasetukset.

Tapaus herättää kuitenkin miettimään laajemminkin kysymystä sattumasta. Mitkä muut uskomattomat sattumat voivatkin todellisuudessa olla nettipalvelujen hienovaraisen ohjauksen tulosta?

Kun esimerkiksi Facebook ohjaa jo mainoksia ja valikoi viestejä henkilöiden sijainnin perusteella, onko mahdollista, että tulevaisuudessa törmään yhä useammin ”sattumalta” tuttuihin kaupassa, jonka ympäristössä olimme sattuneet liikkumaan? Netti ehkä ohjasi meidät sinne jonkin tarjouksen ja tuttavuutemme perusteella. Olisi ihan kiva tietää.